

Jean-Pierre Davidts

Întoarcerea micului prinț

Traducere din franceză de Doina Ignat

CARTIER

CARTIER®

Editura Cartier, SRL, str. București, nr. 68, Chișinău, MD2012.

Tel./fax: 24 05 87, tel.: 24 01 95. E-mail: cartier@cartier.md

Editura Codex 2000, SRL, Strada Toamnei, nr. 24, sectorul 2, București.

Tel./fax: 210 80 51. GSM: 0744 30 49 15.

Difuzare:

București: Strada Toamnei, nr. 24, sectorul 2.

Tel./fax: 210 80 51. GSM: 0744 30 49 15.

Chișinău: bd. Mircea cel Bătrîn, nr. 9, sectorul Ciocana. Tel.: 34 64 61.

Cărțile CARTIER pot fi procurate în toate librăriile bune din România și Republica Moldova.

LIBRĂRIILE CARTIER

Casa Cărții Ciocana, bd. Mircea cel Bătrîn, nr. 9, Chișinău. Tel.: 34 64 61.

Librăria din Hol, str. București, nr. 68, Chișinău. Tel./fax: 24 10 00.

Colecția Cartier clasic este coordonată de Em. Galaicu-Păun

Editor: Gheorghe Erizanu

Lector: Emilian Galaicu-Păun

Coperta: Vitalie Coroban

Tehnoredactare: Vitalie Coroban

Prepress: Editura Cartier

Tipar: ..... (nr. 1968)

Jean -Pierre DAVIDTS

ÎNTOARCEREA MICULUI PRINȚ

Ediția a I-a, mai, 2004

© Paul Ancel, 2003, pentru prezenta versiune românească.

Această ediție a apărut în 2003 la Editura Cartier. Toate drepturile rezervate. Cărțile Cartier sînt disponibile în limita stocului și a bunului de difuzare.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Lermontov, Mihail

Un erou al timpului nostru/Mihail Lermontov; trad.: Paul Ancel. — Ch.: Cartier, 2003 (FEP Tipografia Centrală). — 176 pag.; 20 cm. — (Colecția Cartier clasic). Tiraj: 1500 exemplare.

Titlu original (în rusă): Герой нашего времени.

821.161.1-31

L51

ISBN 9975-79-000-0

Tuturor micilor prinți în trecere pe acest pământ

„Așadar, dacă un copil vine la voi, dacă râde, dacă are părul de aur, dacă nu răspunde când i se pun întrebări, veți ghici ușor cine este. Atunci, fiți buni, vă rog, nu mă lăsați pradă tristeții, ci scrieți-mi de îndată că s-a întors...”

Antoine de Saint-Exupéry, *Micul prinț*

Domnule de Saint-Exupéry,

Dacă astăzi m-am hotărât să vă scriu, este pentru că mi s-a întâmplat un lucru nemaipomenit. Îmi place să cred că sînt, întocmai ca dumneavoastră, un călător neobosit prin această lume. Cel puțin în adîncul sufletului, căci dacă am călătorit mult în viața mea, în realitate, m-am urnit rareori de pe scaunul meu. Dați-mi voie să vă explic: putem face o mulțime de lucruri fără să ne mișcăm de acasă. În ce mă privește, eu am ales să fiu călător. Înarmat cu un arsenal întreg de hărți, atlase, ghi-duri, povestiri de călătorie, note, mi-am făcut o obligație din a vizita în fiecare zi un alt colț de lume.

Ah ! superbele apusuri de soare de pe marea Sulawesi, aurorele boreale desfășurîndu-și tapiseriile sclipitoare peste insula Ellesmere, neclintitele valuri de aur ale barcanelor din Sahara, pădurile de chiparoși din smîrcurile Louisianei, ale căror ape colcăie de viață ... Ce de amintiri spicuite din memoriile altora mi-au colorat nopțile, atît de

searbăde de obicei. Pe parcursul acestor călătorii prin procură, pasiunea mea pentru destinațiile cu nume exotice a crescut, indiferent de climă. Ce contează că-i arșiță sau frig de crapă pietrele, dacă la mine acasă, în jurul scaunului meu, temperatura rămîne aproape neschimbată ?

Trebuie să vă mărturisesc mai ales că am o slăbiciune pentru Kyokpyu, situat în Birmania, în cîmpia de coastă a munților Arakan. E un nume dificil de pronunțat, care te face să-ți dregi glasul, apoi se smulge cu greu de cerul gurii și se lovește de dinți, zdrelindu-ți limba, așa că m-am gîndit că trebuie să fie un loc plăcut de vizitat. Totuși, sînt convins că orașul nu este unul turistic și că puțini sînt cei care-l vizitează, și încă destul de rar. Vedeți dumneavoastră, oamenilor nu le place să se complice. Un astfel de nume i-ar descuraja, nici n-ar îndrăzni să amintească de el, de teamă să nu-l pronunțe greșit și astfel să fie luați în zeflema (chiar dacă nu mai ucide, după cum se pretinde, ridicolul rănește totuși). Din mîndrie, oamenii vor renunța să mai meargă acolo. De altfel, ca să mă conving că-i așa, am făcut o experiență, anunțîndu-mi prietenii:

– Plec într-o călătorie.

– Bravo, mi-au răspuns ei. Chiar ți-ar prinde bine să mai iei și tu aer. Asta nu prea e viață să stai cât e ziua de lungă închis în casă. Și unde te duci? În Italia ? În Anglia ? Poate în Antile?

– La Kyokpyu.

Vedeam atunci cum chipurile lor își schimbau deodată înfățișarea.

– La Kia...ăăă... Quio... Hm ! Da, da, mi se pare că am auzit de el. Frumos loc, într-adevăr. Și ce mai face mama ta?

Mi-am zis așadar că, dacă ar fi să fac fie și numai o călătorie în scurta mea viață, dacă ar exista un singur loc pe lumea asta care să mă urnească din scaunul meu, apoi acesta ar fi.

Problema e că, atunci când nu te deplasezi pe hartă, trebuie să călătorești împreună cu alții. Fără a fi mizantrop, apropierea celuiilalt mă stingherește. În plus, în intimitatea căminului, mi-e îngăduit să petrec oricât de mult timp vreau la Kislovodsk sau la Södertälje. Tovarășii mei de călătorie ar putea să nu-și dorească același lucru sau să prefere niște localități oarecare, cu nume mai puțin stridente, precum Roma, Paris, Londra sau New York. Democrația, dacă nu bunele maniere, mi-ar

cere să mă înclin în fața dorinței majorității.

Prin urmare, pentru a vizita în liniște Kyokpyu, ideal ar fi fost pentru mine să mă duc singur. Și cum eram obișnuit cu lipsa de confort, datorită scaunului meu de acasă, m-am hotărât să schimb luxul țipător propriu pacheboturilor de croazieră pe eficacitatea cu totul spartană de pe un banal cargou, capabil să mă poarte cât mai repede la liman.

Citind toate acestea de mai sus, domnule de Saint-Exupéry, dumneavoastră, ca aviator, trebuie să vă fi indignat, știu prea bine. Îmi cer iertare, dar nu am mare considerație pentru aparatele de zbor. Văzută de acolo de sus, lumea pare atît de mică, încît ai crede că vezi desfășurîndu-se o hartă și cel mai adesea peisajul se reduce la o ușoară vâlurire a norilor de pe culmi. Ceva concret — să urmăresc apa și pămîntul cît mai de aproape în nuntirea lor —, iată ce-mi doream.

Odată ce m-am hotărît și mi-am făcut bagajul, am acostat în cel mai apropiat port, ca să-i întreb pe căpitanii vaselor trase la țarm de destinația mea.

- Mergeți la Kyokpyu?
- Unde anume?

- La Kyokpyu.
- Nu cunosc...
- Păcătoasă tuse, ar trebui să vă îngrijiți...
- Ia, vedeți cum vă purtați...

Simțeam cum disperarea pune stăpânire pe mine.

Am ajuns la ultima ambarcațiune din rada portului, un vechi cargou cu coca înnegrită, sîngerînd de rugină și cu chila albită și subțiată de atîtea depuneri de sare și de calcar. Numele SKIPSKJELEN înscris pe provă mi s-a părut de bun augur. Am urcat fără șovăială pe pasarela care se bălăbănea din cauza efortului neobișnuit și am plecat în căutarea căpitanului, pe care l-am descoperit în cele din urmă instalat în bîrlogul său.

Cu fața suptă de tălăzuirea anilor, năpădită de barbă și cu bluzonul bleumarin brodat cu ancore, căpitanul era chiar întruchiparea bătrînului lup de mare. Cu pipa în colțul gurii, sorbea dintr-un pahar cu rom vechi, de culoare chihlimbarie, care-și răsfrîngea sclipirile caraibiene în pupila ochilor săi de un albastru ultramarin.

- Căpitane, i-am zis eu de la bun început, aș vrea să merg la Kyokpyu.

Și-a înălțat capul și m-a măsurat curios din priviri. Un surîs abia schițat i-a înlăturat covorul de alge negre ce-i înfloriseră pe obraji.

– La Kyokpyu, zici ? Pitoresc loc, deși puțin cam liniștit pentru gustul meu nu prea așezat. Bine ai venit la bord, tinere marinar.

A doua zi, porneam în largul mării. Ce călătorie minunată am făcut, domnule de Saint-Exupéry!

Eu și căpitanul ne-am înțeles numaidecât ca frații. În ciuda aerului său de om morocănos, gazda mea avea o inimă de aur și un uimitor dar al povestirii, încât l-aș fi putut asculta zile în șir istorisindu-și aventurile care-l aruncaseră în cele patru colțuri ale lumii. În fiecare zi, urmăream amândoi înaintarea navei: el, aplecat pe hărțile sale de amiral, acoperite de cifre sibilnice, eu, pe ale mele, pe care se înșiruiam nume cu rezonanțe barbare, precum Badr Hûnayn, Râ's ash-Sharbithât, Srivardhan, Laccadive, Tiruvanantapuram, Chavakachcheri, Pariparit, Kyûn ...

La căderea nopții, mergeam la el în cabină și stăteam la taifas, învăluți în volutele albăstrui și parfumate care se ridicau din pipa sa — făcută

din spumă de mare, se-nțelege. Își turna un pahar de holercă, pe care-l dădea voinicește pe gît, înainte de a-și turna altul, apoi își relua povestirile rocambolești, punctîndu-le cu nenumărate înjurături colorate. Și-n mine își găseau ecou peregrinările care-l purtaseră de la un pol la altul, peste șapte mări și patru oceane. Vocea sa răgușită dădea ca prin farmec viață numelor atît de pitorești care presărau hărțile mele, iar amintirile sale îmbogățeau paleta sărăcăcioasă a atlaselor mele cu toate culorile curcubeului. Apoi, după un magnific apus de soare pe marea Andaman, o acuarelă celestă unde se învălmășeau numeroase nuanțe de ocru, de purpură și indigo, a doua zi, s-a dezlănțuit musonul.

Forțele naturii s-au năpustit cu brutalitate asupra cargoului, a cărui carcasă, împinsă încolo și încoace, a gemut toată noaptea. Fără să-mi dau seama de pericolul ce mă paște, mi-am tras peste pijama o manta de ploaie și am înfruntat furtuna, în mijlocul unui vacarm orchestrat de tablă izbită și de vînturi care vuiiau, ca să ajung pe duneta unde căpitanul se lupta vitejește, în speranța de a-și salva hîrbul de navă de la naufragiu. Nefericirea a făcut să alunec pe puntea lustruită

de ape chiar în momentul în care ambarcațiunea se înclinase mult într-o parte, așa încît un val puternic m-a tras peste bord.

Cum sînt un înotător jalnic, am reușit să mă salvez numai pentru că am avut norocul să mă prind de scîndura unei epave tocmai cînd era să iau apă la bord. M-am agățat de bucata de lemn salvatoare în timp ce valurile mă purtau în sus și în jos. Într-un târziu, cînd marea s-a liniștit și cînd cerul, limpezit de drojdia sa, și-a recăpătat seninul, mi-am dat seama că eșuasem pe o insuliță, avînd drept echipament numai o pereche de papuci. În clipa aceea, am fost nevoit să admit că a călători altfel decît de pe scaunul tău de acasă prezintă o serie de neajunsuri.

Era o insuliță cît o batistă, un modest buchet de cocotieri înfipti într-o grămadă de nisip, pe undeva pe nicăieri, un fir de praf verde în albastrul infinit al oceanului, așa că nu mi-a luat prea mult să fac înconjurul ei. Din nefericire, noul meu regat nu ascundea nici un Vineri, care să-i deslușească învățacelului Robinson, în care mă transformasem peste noapte, abc-ul vieții în sălbăticie. Printr-un capriciu al naturii, chiar în centru, dintr-o îngrămădire de stînci, țîșnea un

izvor, stropind cu un gîlgîit poznaș un hățîș de arbori tropicali cu fructe pestrițe. Cel puțin nu eram în pericol să mor de sete sau de foame.

Închipuiți-vă, domnule de Saint-Exupéry, dumneavoastră ați naufragiat pe o mare de nisip, iar eu m-am împotmolit într-un deșert stropit de ape. Ce ironie!

Cum nu prea eram deprins cu viața plină de neprevăzut a unui aventurier, o astfel de întorsătură m-a luat pe nepregătite.

Dar cine poate spune vreodată că-i pregătit? Îmi veți replica dumneavoastră și vă dau dreptate. Totuși, oricine a călătorit cît de cît prin lume ar trebui, în astfel de împrejurări, să fie mai bine experimentat decît un explorator de salon de seama mea.

Și pentru că habar n-aveam cum să mă port într-o situație atît de neplăcută, am ales soluția cea mai înțeleaptă: să stau liniștit și să nu mă las doborît de încercările la care mă supunea soarta, pînă se va ivi cineva să mă ajute. Dacă Skipskjelen nu se scufundase — și nu aveam nici o dovadă contrarie —, căpitanul său va alerga să mă salveze sau tot atît de bine se poate ca soarta să-mi surîdă mai devreme sau mai tîrziu și vreo

ambarcațiune să-și încrucișeze drumul cu pluta mea de nisip. Răbdarea și optimismul sînt izvoarele la care se adapă naufragiatul.

Astfel încredințat, m-am așezat cît se poate de confortabil la umbra unui cocotier și de epuizare m-am cufundat într-un somn fără vise.

Habar n-am cît m-o fi ținut Morfeu în brațele sale, dar știu că m-a trezit o voce firavă, întrebîndu-mă : „Ești vînător de tigri?”

De mirare, m-am ridicat în capul oaselor și l-am văzut măsurîndu-mă din priviri.

Mai e nevoie să vi-l descriu, domnule de Saint-Exupéry ? Doar îl cunoașteți mai bine decît voi ajunge eu s-o fac vreodată. Vă voi spune numai că părul avea culoarea spicelor de grîu în luna iulie, cînd sînt ticsite de aurul soarelui și că, așa gătit în costumul său, s-ar fi potrivit mai bine printre coloanele de marmură ale unui palat decît pe fișia asta de nisip scăldată de valurile oceanului. Alături de el, o oaie mesteca placidă o frunză de palmier, cu ochii în gol, cu acea absență proprie suratelor sale, netulburate de necazurile lumii din jur.

Primul lucru care mi-a venit în minte a fost că o navă acostase fără să prind de veste, în timp ce

dormeam. Cu toate astea, în zadar am cercetat cu privirea în jurul meu, mi-am îngustat ochii scrutînd orizontul. Prin urmare, l-am rugat pe micul necunoscut să-mi arate unde era ambarcațiunea care-l purtase spre refugiul meu.

M-a privit atunci îndelung de la înălțimea celor cîțiva anișori ai săi, mulțumindu-se să repete :

– Ești vînător de tigri ?

Gîndirea copiilor o ia uneori pe căi mai întortocheate decît cea a unui adult, drept pentru care mi-am zis că nu voi ajunge la nici un rezultat dacă-l reped, zorindu-l să-mi răspundă. Dacă, dimpotrivă, m-aș prinde în jocul lui, i-aș cîștiga bunăvoința și poate aș reuși să aflu ce vroiam.

– Nu, m-am hotărît eu să-i răspund, nu sînt vînător de tigri. Unde sînt părinți tăi? Au rămas la bord?

Copilul a oftat atunci adînc.

– Și bănuiesc că nici nu cunoști vreunul.

– Din păcate, nu. N-ar trebui să ne întoarcem pe vas? Mama ta ar putea să se neliniștească.

Dar la fel de bine puteam vorbi cu văzduhul.

– Nu știi dacă sînt cumva vînători de tigri pe aici ?